

Udskriftsdato: 20. december 2025

2011/1 BSF 34 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af parallelle retssamfund

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af parallelle retssamfund

Folketinget pålægger regeringen i 2012 at udarbejde og fremsætte de nødvendige lovforslag, der klart og præcist kriminaliserer adfærd, der udspringer af en parallel retsopfattelse. Desuden pålægges regeringen at nedsætte en permanent tværministeriel arbejdsgruppe, der skal følge udviklingen på området, fremsætte forslag til mulig lovgivning og initiativer, der kan begrænse problemet, og komme med konkrete anbefalinger til fastlæggelsen af strafferammerne for adfærd, der tager afsæt i parallelle retssystemer. De nødvendige love skal træde i kraft inden udgangen af 2012.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund for beslutningsforslaget

Det er gennem de senere år blevet mere og mere tydeligt, at vi i Danmark har store problemer med herboende ikke-vestlige udlændinge, som ikke anerkender danske retsprincipper og de demokratiske værdier, Danmark bygger på. Eksistensen af parallelle retssamfund er en realitet blandt visse grupper af muslimer i Danmark, og denne farlige tendens har vi efterhånden set mange konkrete eksempler på. Et af de mere skræmmende eksempler så vi i oktober 2011, hvor en gruppe såkaldte salafister under navnet »Kaldet til Islam« skabte stor opstandelse, da de erklærede, at de flere steder i København ville indføre shariazoner, hvor islamiske straffeprincipper skulle være gældende. Det var hensigten, at disse zoner skulle patruljeres døgnet rundt, og at salafisterne i shariazonerne ville tage fat i folk, der drikker, spiller, går på diskotek eller andet, som ifølge salafisterne strider mod islam. Og straffen, hvis de unge ikke rettede ind, skulle ifølge salafisterne f.eks. være afhugning af en hånd.

Indførelsen af shariazoner i Danmark fremstår måske som et verdensfjernt ønske fra en lille gruppe ekstremister, men realiteten er, at mange mennesker i Danmark allerede i dag lever et liv, hvor de må rette sig efter muslimske privatretlige praksisser og instanser, som intet har med dansk lovgivning at gøre. F.eks. er det i visse områder med mange muslimske beboere almindeligt, at dansk lov kombineres med – eller erstattes med – skrevne og uskrevne religiøse love. Politiet i Vollsmosebydelen i Odense afslørede f.eks. i Information i 2008, at op mod 90 pct. af alle politianmeldelser bliver trukket tilbage i området. I stedet bliver konflikterne løst uden om politi og domstole. En mistanke mod en voksen mands overgreb på en 10-årig dreng blev ordnet med et ordentligt lag tæsk og de lokale imams ordre om, at beboerne aldrig måtte tale om mandens brøde igen. Politiet måtte opgive sagen, da vidner ændrede forklaringer, og anklagerne dermed smuldrede. Beboerformand Mohammed Aslam fra Mjølnerparken i København bekræftede desuden over for Berlingske, at fænomenet med et retssystem uden om politiet er udbredt. I Mjølnerparken benytter man en metode, hvor børn og unge, der har begået hærværk, stilles over for de forurettede med krav om betaling (Berlingske den 20. september 2008 »Parallelsamfund eksisterer i hele Danmark« og Information den 20. september 2008 »Straf: Ghettoen straffer selv«).

Et tredje eksempel på eksistensen af parallelle retssystemer ser vi i forhold til muslimske ægteskaber. I november 2011 udkom en rapport fra SFI, der dokumenterede, at islamisk lov i høj grad er virkelighed for masser af kvinder overalt i Danmark. De bliver muslimsk viet i såkaldte nikahforhold og indgår dermed ægteskaber, som det ikke er nemt at komme ud af, idet opløsningen af et muslimsk ægteskab som udgangspunkt fordrer mandens tilsagn. Insisterer man som muslimsk kvinde på skilsmisse, kan man risikere social udstødelse og forfølgelse, fordi en skilsmisse ved statsforvaltningen ikke i sig selv er nok til at opløse et »nikahforhold«. Det er muligt, at de muslimske ægteskaber ikke er gyldige ifølge dansk ret, men det er – sørgeligt nok – ligegyldigt, for ægteskaberne er i allerhøjeste grad gyldige inden for muslimernes egne rækker. (»Parallele retsopfattelser i Danmark: Et kvalitativt studie af privatretlige praksisser« 11:37, SFI).

Beslutningsforslagets indhold

Forslagsstillerne tager på det skarpeste afstand fra, at dansk ret og lovgivning af visse grupper i Danmark erstattes af islamiske, religiøse og kulturelle regelsæt, herunder sharialov. Det er afgørende, at vi én gang for alle gør op med de parallelle retssystemer og den tankegang, der ligger bag. Det er vigtigt for den sociale og kulturelle sammenhængskraft i Danmark, at vi konsekvent siger fra over for dem, der åbenlyst foragter de værdier og retsprincipper, som Danmark bygger på. Dansk kultur, herunder dansk retskultur, skal ikke tilsidesættes af religiøse mørkemænd, der ønsker at praktisere sharia i det danske samfund. Formålet med dette beslutningsforslag er derfor at kriminalisere de handlinger,

som udspringer af parallelle retssystemer. Beslutningsforslaget har desuden som formål at nedsætte en permanent tværministeriel arbejdsgruppe, der får til opgave løbende at overvåge indsatsen mod parallelle retssamfund og komme med nye forslag til lovgivning på området, herunder anbefalinger om de konkrete strafferammer for handlinger, som udspringer af den parallelle retstænkning.

Det er – set med forslagsstillernes øjne – ikke nok at fordømme de parallelle retssystemer eller intensivere den forebyggende indsats med henblik på at forhindre radikaliserings. Den forebyggende indsats er naturligvis vigtig, men forebyggelse kan ikke stå alene. Indsatsen skal følges op med en stram udlændinge- og integrationspolitik, der dels begrænser den muslimske indvandring, dels opstiller krav og klare forventninger til dem, der ender med at få opholdstilladelse i Danmark. Derudover er der behov for, at Folketinget vedtager lovgivning, der klart definerer, hvilke handlinger der er strafbare. Kun på den måde kan vi sende et klart signal om, at dansk lovgivning og danske retsprincipper – og kun dansk lovgivning og danske retsprincipper – skal følges i Danmark.

Nedenfor skitseres eksempler på den type adfærd, der udspringer af parallelle retsopfattelser, og som ifølge forslagsstillerne som udgangspunkt bør straffes med frihedsberøvelse. De konkrete strafferammer bør fastlægges med afsæt i anbefalingerne fra den tværministerielle arbejdsgruppe, som forslagsstillerne samtidig foreslår nedsat. Det er forslagsstillernes hensigt, at grovere tilfælde skal medføre frihedsberøvelse. For ikkedanske statsborgere bør en dom som følge af denne samfundsskadelige adfærd føre til udvisning af Danmark.

Eksempler på adfærd/praksisser, der bør defineres som strafbar i dansk lovgivning:

Shariazoner

Patuljerings med det formål at indføre eller fastholde sharia i bestemte områder.

Imamråd

Flere fremtrædende imamer anbefalede i efteråret 2011, at der nedsættes egentlige islamiske råd, der kan validere de danske domstoles afgørelser, så de også gælder under islamisk lov. Sådanne selvbestaltede muslimske råd, som bekræfter domme, udarbejder kompromisforslag, afsiger egne domme eller udsteder advarsler m.m. i f.eks. voldssager eller andre konflikter, bør forbydes. Også imamer, der selvstændigt udarbejder »domme« og udsteder advarsler m.v., bør straffes.

Manglende accept af lovlige skilsmisser

Som nævnt ovenfor kan det være særdeles vanskeligt for muslimske kvinder at bryde ud af et ægteskab, som de ikke ønsker at være i, også selv om statsforvaltningen har bevilget skilsmisse, og ægteskabet officielt er ophævet. Derfor bør der være mulighed for at straffe familiemedlemmer, imamer eller ægtemænd, som nægter at respektere og efterleve danske myndigheders afgørelser. Det bør desuden sikres, at trossamfund, hvis imamer f.eks. fastholder et islamisk ægteskab trods lovlig skilsmisse, og som håndhæver »retsvirkningerne« af ægteskabet, fratages deres vielseskompetence og status som anerkendt trossamfund.

Negativ social kontrol

Vi bør i Danmark gribe hårdt ind over for den meget negative sociale kontrol, som foregår i visse familier. Disse forsøg på at regulere og kontrollere andres adfærd bør i ekstreme tilfælde kunne udløse frihedsberøvelse. Meget negativ social kontrol er for eksempel, når en familie, familier og/eller gruppe(r) i markant større omfang, end hvad der må betegnes som normalt, kræver ensretning og underkastelse fra andre og i visse tilfælde fører tilsyn med, hvorvidt en eller flere personer efterlever familiernes

eller imamernes henstillinger. Der er set eksempler på, at personer og grupper med det formål at føre tilsyn og udøve massiv social kontrol har udviklet noget, der minder om en privat efterretningstjeneste. I 2004 beskrev B. T. f.eks., hvordan voldsramte indvandrerkvinder, der har forladt deres mand, hverken kan føle sig sikre på gaden eller på krisecentrene, fordi familierne opsporer dem gennem et netværk af taxachauffører, der holder øje med kvinderne i gadebilledet. Bliver en kvinde spottet i nærheden af et krisecenter, rapporterer taxachaufførerne dette til familien, som således finder ud af, hvor den pågældende kvinde befinder sig, så de kan forsøge at få hende hjem igen (B. T. den 10. januar 2004 »Taxi-spioner jagter indvandrerkvinder«). Meget negativ social kontrol er også, når personer i et urimeligt omfang og gentagne gange over flere år bliver afskåret fra det, der kan betegnes som normale sociale begivenheder, og når den eller de personer, der udsættes for den negative sociale kontrol, men som vælger ikke at underkaste sig, afskæres fra at opholde sig på bestemte områder, eksempelvis bydele, på grund af trusler eller risiko for fysiske overfald.

Forslagsstillerne understreger, at det er omfattende negativ social kontrol, den bevidste deltagelse i denne og håndhævelsen af denne med frihedsindskrænkende sanktioner for det enkelte individ, der skal udløse frihedsberøvelse. Det skal i lovgivningen udtrykkeligt defineres således, at der kun kan finde frihedsberøvelse sted i ekstreme tilfælde.

Handlinger, der skal holde sociale myndigheder og/eller politiet ude af bestemte boligområder

Det danske samfund bør under ingen omstændigheder acceptere, at konflikter og uoverensstemmelser pga. strafbare handlinger, f.eks. tyverier og voldsepisoder, håndteres uden om de sociale myndigheder og politiet. Derfor bør imamer, familier eller grupper, som gentagne gange vælger at håndtere sådanne uoverensstemmelser efter egne »retsprincipper« kunne straffes.

Nedsættelse af tværministeriel arbejdsgruppe

Forslagsstillerne anerkender, at de problemer, der opstår i forbindelse med parallelle retssystemer og negativ social kontrol, er meget komplekse. En kriminalisering af denne adfærd vanskeliggøres også af, at det vil være svært at løfte bevisbyrden i disse sager, fordi mange ikke tør vidne mod f.eks. en imam eller andre personer i sit nærmiljø. Derfor foreslås det også at nedsætte en permanent tværministeriel arbejdsgruppe, der først og fremmest skal have til opgave løbende at følge udviklingen på området og fremsætte nye forslag til mulig lovgivning og initiativer, der kan begrænse problemet. Arbejdsgruppen skal desuden i forbindelse med udmøntningen af beslutningsforslaget komme med konkrete anbefalinger til fastlæggelsen af strafferammerne for de ovennævnte eksempler på handlinger, der tager afsæt i parallelle retssystemer. Endelig skal arbejdsgruppen inddrage erfaringer fra andre lande. Arbejdsgruppen skal nedsættes umiddelbart efter vedtagelse af beslutningsforslaget. Arbejdsgruppen skal bestå af repræsentanter for Social- og Integrationsministeriet, Justitsministeriet, politiet, Kommunernes Landsforening og repræsentanter udpeget af de partier, der stemmer for beslutningsforslaget. Social- og integrationsministeren og justitsministeren aftaler efter rådføring med partierne bag beslutningsforslaget, hvem der skal være formand og næstformand for arbejdsgruppen. Arbejdsgruppens sekretariat skal placeres i Justitsministeriet.

Forskellige slags parallelle retsopfattelser

Der kan argumenteres for, at der findes forskellige slags retsopfattelser og retssystemer i Danmark inden for forskellige grupperinger, f.eks. parallelle retsopfattelser blandt kriminelle i rocker- og bandemiljøet. Der kan også argumenteres for, at der inden for en række trossamfund findes forskellige retsopfattelser f.eks. i forhold til ægteskabs indgåelse. Det er dog forslagsstillernes opfattelse, at parallelle retssystemer inden for visse muslimske miljøer skiller sig særdeles negativt ud i forhold til f.eks. andre trossamfund, da

det netop er inden for disse miljøer, at problemerne med f.eks. omfattende negativ social kontrol er udbredt, ligesom omfanget og karakteren af disse parallelle retssystemer klart udgør en trussel imod dansk kultur, herunder dansk retskultur. Hvis sådanne ekstreme parallelle retssystemer opstår blandt andre kulturelle og religiøse grupperinger i Danmark, er forslagsstillerne ligeledes indstillet på at drøfte en forstærket indsats her. Vedtages beslutningsforslaget, og omsættes beslutningsforslaget til lov, skal det formuleres, så andre grupperinger, der måtte etablere lignende parallelle retssystemer, også bliver omfattet af lovgivningen.

Det skal understreges, at der naturligvis findes mange udlændinge med muslimsk baggrund, som bidrager positivt til det danske samfund. De respekterer dansk kultur og danske retsprincipper, passer deres arbejde og volder ingen problemer. Dette beslutningsforslag skal således ikke ses som en kritik af de udlændinge, uanset baggrund, som ønsker at blive integreret, snarere tværtimod. Beslutningsforslaget skal heller ikke ses som et forsøg på at forbyde muslimske ægteskaber, da hensigten udelukkende er at forbyde de »retsvirkninger«, som en række muslimske ægteskaber reelt har i visse tilfælde. Forslagsstillerne har selvsagt forståelse for, at ægtepar, der har muslimsk baggrund, ønsker en religiøs velsignelse. Dog er der behov for at gøre det klart, at et muslimsk ægteskab ikke må indeholde andre aspekter end det rent symbolske og religiøse.

Evaluering

Forslagsstillerne anerkender, at det er en vanskelig opgave klart at definere parallelle retssystemer og den negative og samfundsskadelige adfærd, som udspringer af den parallelle retstænkning, og som ifølge forslagsstillerne bør være strafbar. Det er dog forslagsstillernes opfattelse, at beslutningsforslaget indrammer problemet og sætter ord på de forhold, som bør være strafbare. Parallelle retssystemer i det omfang, som findes i muslimske miljøer, har trods flere årtiers muslimsk tilstedeværelse i Danmark vist sig at være vanskelige at komme til livs. Såfremt beslutningsforslaget udmøntes i lov, vil forslagsstillerne ud over den permanente tværministerielle arbejdsgruppe foreslå en større forskningsbaseret evaluering af lovgivningens effekter set i sammenhæng med hensigterne bag dette beslutningsforslag. Evalueringen skal være afsluttet senest 2 år efter de endelige lovforslags ikrafttrædelse.

Afslutning

Forslagsstillerne anerkender, at der i Folketinget ikke er flertal for en stram udlændingepolitik. Men det er ikke desto mindre forslagsstillernes håb og forventning, at der i Folketinget kan samles et flertal for en kriminalisering af parallelle retssystemer og den negative sociale kontrol, der følger med. Vi politikere har især et ansvar for at sige fra hver gang. For det, som visse partier opfatter som tolerance og rummelighed, bliver af disse mennesker opfattet som naivitet og en åben invitation til at fortsætte arbejdet med at gøre Danmark til et sted, hvor sharialove stille og rolig vinder frem som et parallelt ordens- og retssystem. Med en vedtagelse af dette beslutningsforslag markerer Folketinget klart, at her går grænsen. Folketinget vil med en vedtagelse af dette beslutningsforslag gå fra ord til konkret handling i kampen mod parallelle retssystemer.

Skriftlig fremsættelse

Martin Henriksen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af parallelle retssamfund.

(Beslutningsforslag nr. B 34)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.